

PRÎSLEA CEL VOINIC

Cel mai tânăr festival de teatru din țară (cel mai tânăr la data scrierii acestor rânduri; pînă la apariția lor n-ar fi exclus să mai apară cîteva!) s-a născut la 11 octombrie 1993 la Buzău. Părinții săi sînt Ministerul Culturii, Inspectoratul pentru cultură al județului Buzău și Asociația umoriștilor români (AUR), dar, „de fapt”, după o inspirată expresie a prezentatoarei, „mama festivalului” a fost Valentin Silvestru. Nașii – ori poate chiar progenitorii – i-au dat un nume cam lung, care însă spune aproape totul despre el: Festivalul de teatru comic scurt „Ion Băieșu”. Aproape totul, adică: a reunit spectacole, profesioniste și de amatori, cu texte (teatru și proză dramatizată) aparținîndu-i lui Băieșu și s-a desfășurat la Buzău pentru că autorul **Preșului** era originar din zonă. Ce nu spune titlatura este că manifestarea a inclus și un concurs de dramaturgie (ea însăși a fost, de altfel, un concurs, cu premii pentru toate compartimentele de creație, totalizînd peste un milion de lei), precum și alte activități – spectacole-lectură cu textele premiate, lansări de carte, un salon de grafică satirică și un Seminar de dramaturgie și teatologie dedicat lui Ion Băieșu –, care, împreună, i-au asigurat fizionomia și nivelul unui festival monografic de bună ținută culturală, comparabil cu acelea ce se organizează,

numeroase, în străinătate. Desigur, n-ar fi stricat ca selecția să fie ceva mai „strînsă” (ori, mai degrabă, n-ar fi stricat să fie, căci se pare că n-a fost), mai ales în privința spectacolelor de amatori, în majoritate greu suportabile; unele, și foarte lungi. De altfel, premiile s-au acordat puține la această secțiune, din care menționabilă pentru originalitate a fost doar reprezentarea Teatrului de animație al Casei de cultură a municipiului Buzău cu **Dragoste bolnavă** după o schiță de Ion Băieșu (scenariul și regia: Brîndușa Zaița Silvestru, scenografia: Delia Ioaniu), o interesantă tentativă de teatru de umbră. În schimb, competiția profesioniștilor a fost reală, deși mult mai modestă numeric. Premiile au ierarhizat (discutabil, dar...) reprezentațiile oferite de Grupul teatral „Caragiale” din București – Rodica Mandache, Marian Rălea, Horațiu Mălăele – cu **Escrocii în aer liber**, în regia celui din urmă, Teatrul dramatic din Baia Mare, cu **Dresoarea de fantome**, în regia lui Marius Olteanu, Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, cu **Infuzie de tinerețe** (colaj de texte de felurii autori, cărora Băieșu le fusese în mod evident adăugat ulterior), în care George Motoi i-a dirijat regizorul pe studenții-actori din localitate, și Teatrul „Fantasio” din Constanța cu **Geometrie conjugală variabilă**, după schițe și piese scurte de Ion Băieșu, în regia inspirată (pînă spre final) a lui Andrei Mihalache.

Agreabile și urmărite cu atenție au fost spectacolele-lectură, susținute de actori importanți precum Virgil Ogășanu, Sebastian Papaiani, Tora Vasilescu, Cornel Vulpe, Dan Damian, care, sub îndrumarea lui Cristian Munteanu, au citit piesele cîștigătoare ale concursului de dramaturgie: **Buzunarul cu pîine și Apa de Havel** de Matei Vișniec (premiul I) și **Interviu minor, Ajutor! Salvați un dobitoc!** și **Ultima dragoste a lui Don Juan** de Tudor Popescu (premiul II).

Desfășurat în două dimineți succesive, cu public puțin, dar interesat și receptiv, seminarul consacrat omului și scriitorului Ion Băieșu și operei sale s-a bucurat de contribuțiile mai teoretice sau mai sentimentale ale lui Dumitru Radu Popescu, Fănuș Neagu, Valentin Silvestru, Mihai Ispirescu, Dumitru Solomon, Tudor Popescu ș.a., o notă inedită aducînd intervenția unui simpatic traducător de literatură română în China. A vorbit și fiul autorului celebrat, regizorul Radu Băieșu.

În general bine organizat și limpede structurat, noul festival și-a făcut o intrare foarte onorabilă printre numeroasele surori mai mari, făgăduind, cine știe, să le ajungă, ba chiar să le și întrecă.

A.G.

COMEDIA ÎN TRANZIȚIE

Deși, în general, se pare că teatrele duc lipsă de bani și de spectatori, nu se poate spune că ele ar duce lipsă de festivaluri. Sigur, unora aceste festivaluri le sună precum „Cîntarea României”. Dar, în ciuda unor scheme care amintesc încă de marea mascaradă, festivalurile de teatru caută să devină forme dinamice de cunoaștere și de schimb cultural. Ele tind să fie acele puncte de echilibru și de normalitate într-o societate care își caută încă echilibrul și normalitatea.

În contextul cenușiu al tranziției, un festival al veseliei apare, normal, ca o pată de culoare. Totul e ca pata să nu fie stridentă. Ei bine, n-a fost. Festivalul veseliei, organizat de două primării (a Bucureștiului și a Sectorului 3), un cartel

sindical (Alfa), Teatrul Pan și Asociația Umoriștilor Români și sprijinit de mulți sponsori, s-a desfășurat la sfîrșitul lui septembrie și începutul lui octombrie în sălile Teatrului Pan, cu un public mai curînd subțire (la propriu și la figurat) decît numeros (cauza fiind, între altele, publicitatea modestă), dar cu un repertoriu demn de tot interesul. Au participat spectacole de comedie ale unor teatre importante, precum Teatrul „Bulandra”, Teatrul de Comedie, Teatrul Național din Craiova, Teatrul Național din Cluj, Teatrul Național din Bălți, Teatrul Dramatic din Constanța, Teatrul „Anton Pann” din Rîmnicu Vilcea, Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, Teatrul Linc din Constanța, Teatrul „Luceafărul” din Chișinău, Teatrul „Fantasio” din Constanța, precum și spectacole remarcabile ale Academiei de

Teatru și Film din București sau ale studenților de la Universitatea „Hyperion”.

Surprinzător, probabil, pentru cei convinși că nu există dramaturgie românească, Festivalul a premiat nu numai spectacole (îndeobște studențești), dar și piese de teatru ne jucate pînă acum. Autorii nu sînt niște necunoscuți: Marin Sorescu, Tudor Popescu, D.R. Popescu. Au fost, de asemenea, premiate proze și versuri.

Deși publicitatea s-a făcut pe un ton cam scăzut, de unde și numărul redus de spectatori (fiind prima ediție, lipsa de experiență organizatorică și-a spus cuvîntul), Festivalul, se pare, s-a impus.

Red.